KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
2026-2027 GÜZ YARIYILI

9359101		Eğitimde Araştırma Yöntemleri ve Etik			
Yarıyıl	**Kodu**	**Adı**	**T+U**	**Kredi**	**AKTS**
1	9359101	Eğitimde Araştırma Yöntemleri ve Etik	3	3	6

Dersin Dili:
Türkçe
Dersin Düzeyi:
Tezli Yüksek Lisans
Dersin Staj Durumu:
Yok
Bölümü/Programı:
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
Dersin Türü:
Zorunlu Seçmeli
Dersin Amacı:
Öğrencilere eğitim bilimleri alanında yürütülecek bilimsel araştırma süreçlerini temel felsefesi, yöntemleri ve tasarımlarıyla aktarmak; nicel, nitel ve karma araştırma desenlerini kullanabilme becerisi kazandırmaktır. Bununla birlikte, bilimsel araştırma ve yayın süreçlerinde uyulması gereken ulusal ve uluslararası etik ilkeleri benimseterek, etik ihlallerini tanıma ve engelleme farkındalığı oluşturmaktır.
Ders İçeriği:
Bilim ve bilimsel araştırma kavramları; eğitimde araştırma problemlerinin tanımlanması ve hipotez geliştirme; literatür tarama stratejileri; nicel araştırma desenleri (deneysel, tarama, korelasyonel); nitel araştırma desenleri (durum çalışması, fenomenoloji, etnografi, eylem araştırması); karma yöntemler; evren ve örneklem seçimi; veri toplama araçları ve geçerlik-güvenirlik; veri analizi yöntemlerine giriş; bilimsel araştırma etiği; insan ve hayvan katılımcılarla çalışmada etik kurallar; yayın etiği ve intihal türleri; etik kurul başvuru süreçleri ve akademik raporlaştırma kuralları.
Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:
Yok
Dersi Veren:
Doç. Dr. vakkas Yalçın vakkasyalcin@kilis.edu.tr
Dersin Yardımcıları:
Yok

Dersin Kaynakları

Ders Notları	:	Creswell, J. W. (2014). Eğitim Araştırmaları: Nicel ve Nitel Araştırmanın Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi. (Çev. Ed. Yüksel
Kaynakları	:	Dede, S. Bekir Demir). Eğiten Kitap. YÖK Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi ve TÜBİTAK AYEK Yönetmeliği metinleri. APA 7
Dökümanlar	:	(American Psychological Association) Yazım Kılavuzu güncel ders notları ve sunumları.
Ödevler	:	Ana Kaynaklar: Creswell, J. W. (2014). Eğitim Araştırmaları: Nicel ve Nitel Araştırmanın Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi. (Çev.
Sınavlar	:	Ed. Yüksel Dede, S. Bekir Demir). Eğiten Kitap. Patton, M. Q. (2018). Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri. (Çev. Ed. Mesut Bütün, Selçuk Beşir Demir). Pegem Akademi. Yardımcı Kaynaklar: 3. Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). How to design and evaluate research in education. McGraw-Hill. 4. Merriam, S. B. (2018). Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber. (Çev. Ed. Selahattin Turan). Nobel Akademik Yayıncılık. 5. Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2020). Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Pegem Akademi. Mevzuat, Kılavuzlar ve Dijital Materyaller: 6. YÖK Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi. 7. TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu (AYEK) Yönetmeliği. 8. American Psychological Association (2020). Publication Manual of the American Psychological Associat

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:		**Eğitim Bilimleri**	:	50
Mühendislik Bilimleri	:		**Fen Bilimleri**	:	
Mühendislik Tasarımı	:		**Sağlık Bilimleri**	:	
Sosyal Bilimler	:	0	**Alan Bilgisi**	:	50

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	1. Hafta: Bilim, bilgi türleri, bilimsel araştırmanın temel özellikleri ve eğitim bilimlerindeki paradigma değişimleri.		
2	2. Hafta: Eğitimde araştırma probleminin belirlenmesi, sınırlandırılması; araştırma amaçları, önem, varsayımlar ve hipotezlerin yapılandırılması.		
3	3. Hafta: Literatür tarama stratejileri; ulusal ve uluslararası veri tabanları (YÖK Tez, ULAKBİM, ERIC, Scopus), birincil ve ikincil kaynakların analizi.		
4	4. Hafta: Nicel araştırma yöntemleri ve desenleri: Tarama (survey) modelleri, deneysel desenler, korelasyonel ve nedensel karşılaştırma araştırmaları.		
5	5. Hafta: Nitel araştırma yöntemleri ve desenleri: Durum çalışması (case study), fenomenoloji, etnografi, gömülü kuram ve eylem araştırması (action research).		
6	6. Hafta: Karma (mixed) araştırma yöntemleri: Nicel ve nitel verilerin birlikte kullanıldığı desenler ve eğitim araştırmalarındaki uygulama alanları.		
7	7. Hafta: Evren ve örneklem kavramları; nicel araştırmalarda olasılıklı örnekleme, nitel araştırmalarda amaçlı (purposive) örnekleme stratejileri.		
8	8. Hafta: Ara Sınav (Vize)		
9	9. Hafta: Veri toplama araçları ve özellikleri: Anketler, ölçekler, görüşme (mülakat) formları, gözlem protokolleri; geçerlik ve güvenirlik ölçütleri.		
10	10. Hafta: Bilimsel araştırma etiği: Temel kavramlar, tarihsel süreç (Nürnberg Kodu, Helsinki Bildirgesi) ve insan katılımcılarla çalışmada temel etik ilkeler.		
11	11. Hafta: Bilimsel araştırma ve yayın sürecinde etik ihlalleri: Uydurma (fabrication), çarpıtma (falsification), dilimleme (salami-slicing) ve mükerrer yayın.		
12	12. Hafta: Akademik intihal (plagiarism) türleri, intihali önleme stratejileri; Turnitin ve iThenticate benzerlik raporlarının analizi ve doğru atıf kuralları.		

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
13	13. Hafta: Kurumsal etik kurullar: Etik kurul başvuru süreçleri, aydınlatılmış onam (bilgilendirilmiş muvafakat) formu ve veli onam formlarının tasarımı.		
14	14. Hafta: Bilimsel araştırma sonuçlarının raporlaştırılması: APA 7 (American Psychological Association) yazım kuralları, başlık, özet, bulgular ve tartışma bölümlerinin yapılandırılması.		
15	15. Hafta: Dönem sonu öğrenci araştırma önerilerinin ve etik tasarımlarının sunumu, akran değerlendirmesi ve geribildirim süreçleri.		
16	16. Hafta: Yarıyıl Sonu Sınavı (Final)		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	DÖÇ-1: Bilimsel araştırma sürecinin temel kavramlarını, aşamalarını ve eğitim bilimlerindeki paradigmatik yaklaşımları açıklar.
Ö02	DÖÇ-2: Belirlenen bir eğitsel problem durumuna uygun nicel, nitel veya karma araştırma desenini gerekçelendirerek seçer.
Ö03	DÖÇ-3: Araştırma amacına uygun evren-örneklem belirleme stratejilerini ve veri toplama araçlarını geliştirme/seçme kriterlerini uygular.
Ö04	DÖÇ-4: Bilimsel araştırma ve yayın sürecinin her aşamasında (veri toplama, analiz, yazım ve yayın) etik kurallara ve mevzuata uygun davranır.
Ö05	DÖÇ-5: Akademik intihal türlerini tanır ve özgün bir bilimsel metin/proje önerisi hazırlarken atıf ve raporlama kurallarını (APA vb.) eksiksiz kullanır.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Okul öncesi eğitimi kapsamındaki farklı konulara/disiplinlere ilişkin bilgi birikimine sahiptir.
P03	Uzmanlık düzeyinde edindiği kuramsal bilgileri uygulamaya dönüştürür
P08	Demokrasi, çocuk hakları, toplumsal, bilimsel ve kültürel konular ve değerler ve mesleki etik ilkelerine ilişkin bilgi sahibidir ve uygun tutum sergiler.
P12	Erken çocukluk dönemi eğitim politikalarının eğitim programlarına yansımalarını takip eder.
P14	Alanıyla ilgili problem durumlarına yönelik veri toplar ve analiz eder.
P04	Okul öncesi eğitimi alanında uzmanlık gerektiren sorunlara ilişkin, nicel ve/veya nitel bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak araştırmalar gerçekleştirir.
P05	Çağdaş gelişim ve öğrenme kuramlarını bilir; bu kuramlara dayalı Türkiye'deki ve farklı ülkelerdeki okul öncesi eğitim program, yaklaşım ve modellerini tanır ve eleştirel bir gözle değerlendirir.
P06	Okul öncesi eğitimdeki güncel konuları/gelişmeleri takip eder ve değerlendirir.
P09	Okul öncesi çocukların temel ihtiyaçlarını ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak eğitsel müdahaleler gerçekleştirir.
P11	Okul öncesi öğretmenliği ile ilgili öğretimsel, teknolojik ve mesleki güncel gelişmeleri takip eder
P07	Alanıyla ilgili bilgileri ve genel kültür alanındaki bilgileri eleştirel bir gözle değerlendirir.
P10	Erken çocukluk eğitimi alanında karşılaştığı sorunlara bilimsel süreçleri takip ederek çözümler üretir.
P01	Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim ve öğrenmesine ilişkin temel teorik bilgilere sahiptir.
P13	Çalışmalarını bilimsel ve etik değerler temelinde yürütür.
P15	Bilimsel araştırma sonuçlarını bilimsel metodolojiye uygun olacak şekilde raporlar.

Değerlendirme Ölçütleri

Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		**% 100**

AKTS Hesaplama İçeriği

Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	3	14	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	0	0	0
Ödevler	0	0	0
Sunum/Seminer Hazırlama	0	0	0
Ara Sınavlar	1	60	60
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	70	70
Toplam İş Yükü			**172**
AKTS Kredisi			**6**

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları

Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek

	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10	P11	P12	P13	P14	P15
Tüm	3	3	3	4		3	2	5	4	4	3		5	4	5
Ö01	3	3		4		3	2			4			4	4	
Ö02			3	5					3	4			4	4	
Ö03				5					4		3			5	
Ö04				4				5					5		5
Ö05				4				4					5	4	5